

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 2P/164/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313208232
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2013:6313208232.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Jozefom Zlochom, v právnej veci starostlivosti o maloletého W. T., nar. X.X.XXXX, predbežne odovzdaného do starostlivosti Detského domova Jesenské, syna W. T., nar. XX.X.XXXX, bytom A. A., S. XX a otca nevedeného, o vyhlásenie maloletého za osvojiteľného, pozbavenie rodičov výkonu rodičovských práv a ustanovenie poručníka maloletému, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že maloletý W. T., nar. X.X.XXXX, národnosť slovenská, štátna príslušnosť SR, dieťa matky W. T., nar. XX.X.XXXX, národnosť slovenská, štátna príslušnosť SR, bytom A. A., S. XX a otca nevedeného, je o s v o j i t e ľ n ý.

II. Súd p o z b a v u j e W. T., nar. XX.X.XXXX, národnosť slovenská, štátna príslušnosť Slovenskej republiky, bytom A. A., S. XX rodičovských práv a povinností k maloletému W. T..

III. Súd maloletému W. T., nar. X.X.XXXX u s t a n o v u j e za poručníka O.. O. N., nar. XX.X.XXXX, bytom R. D. C., A. X, ktorá bude maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok a dohliadať nad starostlivosťou o maloleté dieťa, bez vykonávania osobnej starostlivosti o maloleté dieťa a zabezpečovania výchovy.

IV. Poručník je p o v i n n ý predkladať súdu správy o maloletom dieťati a o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa, a to vždy do 30.6. a 31.12. príslušného kalendárneho roka.

o d ô v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno podal podnet na začatie konania o splnení podmienok osvojiteľnosti, na pozbavenie výkonu rodičovských práv a ustanovenie poručníka maloletému W. T., nar. X.X.XXXX. V podnete uviedol, že dňa X.X.XXXX v NsP Brezno na pôrodníckom oddelení matka porodila syna W. T., po pôrode matka vyhlásila, že chce svoje narodené dieťa dať na osvojenie. Maloleté dieťa je narodené mimo manželstva, otcovstvo k dieťaťu nie je určené. Matka uviedla, že nemieni označiť otca dieťaťa, ona sama chce, aby dieťa bolo osvojené. Matka maloletého je nezamestnaná, evidovaná na ÚPSVaR Brezno, nemá žiaden príjem. Žije s rodičmi v drevnici, je finančne závislá od rodičov. Má šiestich maloletých súrodencov, ktorí boli jej rodičom odobratí zo starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nachádzajú sa v Krízovom stredisku v Bošanoch. Matka maloletého sa rozhodla dať dieťa na osvojenie, nakoľko sama nie je schopná sa o maloletého postarať; je si vedomá toho, že nemá pre dieťa vytvorené vhodné bytové a materiálne podmienky. Sama je závislá od rodičov, s ktorými žije vo veľmi skromných podmienkach, v drevnici bez vody a zariadenej len základným nábytkom. Celková životná situácia matky je náročná, a po zrelom uvážení sa rozhodla dať maloleté dieťa na osvojenie, o dieťa nemá záujem a dňa 12.8.2013 podpísala prívolenie na osvojenie dieťaťa. ÚPSVaR Brezno poukázal na

ustanovenia § 38 a 39 Zákona o rodine, navrhol matku pozbaviť výkonu rodičovských práv k maloletému a maloletému dieťaťu ustanoviť poručníka v osobe O.. O. N..

Tunajší súd svojim uznesením č.k. 2P/164/2013-7 zo dňa 23.8.2013 začal konanie o osvojiteľnosti maloletého, o pozbavenie jeho rodičov výkonu rodičovských práv a ustanovenie poručníka maloletému.

Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 15.11.2013 a vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav:

Kolízny opatrovník maloletej navrhol na pojednávaní rozhodnúť o osvojiteľnosti maloletého; uviedol, že matka po pôrode podpísala privolenie na osvojenie dieťaťa, maloletý bol na základe predbežného opatrenia umiestnený do Detského domova Jesenské a matka po odovzdaní dieťaťa, resp. jeho opustení o dieťa záujem neprejavuje, dieťa v ústavnom zariadení nenavštevuje. Matka viackrát potvrdila, že o dieťa nemá záujem. Otcovstvo k maloletému nie je určené, matkou označený otec svoje otcovstvo neuznáva.

Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že na súhlase s osvojením trvá a súhlasí s tým, aby dieťa bolo osvojené. Privolenie na osvojenie dala z dôvodu, že nemá podmienky na to, aby sa o dieťa starala. Keď podpisovala privolenie na osvojenie bolo jej to vysvetlené, ona si listinu prečítala. Vie o tom, že po osvojiteľnosti a pozbavení rodičovských práv dieťa späť nedostane, má vedomosť o tom, že súhlas s osvojením môže odvolať do momentu, kým dieťa nie je zverené do starostlivosti budúcich osvojiteľov. To, že opustí dieťa vedela už v čase svojej tehotnosti a to hlavne preto, že ona nemá podmienky. Už v nemocnici oznámila, že dieťa chce dať na osvojenie, dieťa po pôrode nechala v nemocnici a išla na úrad (ÚPSVaR). Následne sa za dieťaťom pozrieť nešla, má zato, že dieťaťu bude lepšie ak bude s inými ako s ňou. V čase podpisovania nebola pod vplyvom liekov ani v popôrodnej depresii. Bol taký okamih, keď uvažovala o odvolaní súhlasu, naďalej však na súhlase s osvojiteľnosťou trvala a súhlasila s pozbavením rodičovských práv.

Navrhovaná poručníčka na pojednávaní s ustanovením za poručníka vyjadrila súhlas, a to bez povinnosti výkonu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Poukázala na to, že je zamestnankyňou ÚPSVaR Brezno na pozícii odborný radca s pracovnou náplňou starostlivosť o maloleté deti od roku 2005. Práva poručníka sú jej známe, viackrát bola maloletým deťom ustanovená za poručníka. Poukázala na to, že v nadväznosti na vyjadrenie matkou označeného otca o tom, že sa necíti byť otcom dieťaťa, v súčasnej dobe po privolení na osvojenie dieťaťa a nezaujíma označeného otca nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa dokazovalo otcovstvo.

V knihe narodení matričného úradu Brezno, vo zväzku 46, ročník 2013, na strane 77 pod por.č. 327 je zapísané dňa X.X.XXXX narodenie maloletého W. T., z matky W. T., nar. XX.X.XXXX a otca neuvedeného.

Matka maloletého dňa 12.8.2013 podpísala privolenie na osvojenie vo vzťahu k maloletému a to za účasti O.. O. N., odborného radcu ÚPSVaR Brezno.

Okresný súd Brezno v konaní vedenom pred tunajším súdom pod sp.zn. 2P/167/2013 nariadil predbežné opatrenie a každému, kto má maloletého v starostlivosti uložil povinnosť maloletého odovzdať do starostlivosti Detského domova Jesenské. Zároveň matku maloletého zaviazal povinnosťou platiť na maloletého výživné vo výške 27,13 Eur mesačne, na účet Detského domova Jesenské.

Detský domov Jesenské v správe o dieťati uviedol, že maloletý bol do detského domova prijatý dňa 23.8.2013. Maloletý bol zapísaný do zoznamu osôb, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, dňa 3.9.2013 bol určeným úradom vydaný súhlas s nadviazaním osobného kontaktu s maloletým. Matka o dieťa počas jeho pobytu v detskom domove žiadny záujem neprejavila,

neplní si ani vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu. Maloletý je na krátkodobom pobyte v rodine budúcich osvojiteľov, v tejto rodine dobre prosperuje, priberá na váhe, je spokojný a zdravý. Náhradná rodina saturuje jeho potreby istoty, bezpečia a lásky. Nakoľko matka nemá záujem o dieťa, Detský domov Jesenské žiadal o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa.

Matka maloletého v konaní vedenom pod sp.zn. 8Po/18/2013 ako otca dieťaťa označila M. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom A. A., F. XX. Svoje tehotenstvo ako aj narodenie dieťaťa mu oznámila. ňou označený otec jej otcovstvo popieral, uviedol, že to nie je jeho dieťa. Po narodení dieťaťa jej povedal, že ho má ako otca dieťaťa označiť. M. Z., matkou označený otec, pri svojom výsluchu na tunajšom súde nepoprel, že s matkou maloletého mal intímny vzťah ale necíti sa byť otcom maloletého; je si istý, že nie je otcom maloletého. On má vedomosť o tom, že matka maloletého v čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa udržiavala intímny vzťah aj s inými mužmi.

Podľa § 180a Občianskeho súdneho poriadku,

(1) Ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa osobitného predpisu, 23) môže začať aj bez návrhu konanie o osvojiteľnosti.

(2) Účastníkmi konania sú dieťa a jeho rodičia. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý dosiahol vek šesťnásť rokov, je účastníkom konania, aj keď nie je zákonným zástupcom dieťaťa. V tomto konaní má procesnú spôsobilosť. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý nedosiahol vek šesťnásť rokov, musí byť v tomto konaní zastúpený svojím zákonným zástupcom.

(3) Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak boli pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom konania poručník.

(4) Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania ani v prípade, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

(5) Súd v konaní môže vypočúť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma i okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

(6) O osvojiteľnosti rozhodne súd rozsudkom bez zbytočného odkladu, najneskôr do troch mesiacov odo dňa začatia konania. Túto lehotu možno predĺžiť najviac o tri mesiace, ak rozhodnutiu súdu bránia vážne dôvody a objektívne príčiny.

Podľa § 101 ods.1 Zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Podľa § 102 ods.1 Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

c) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 102 ods.2-4 Zákona o rodine,

(2) Osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. c) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, alebo pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany v zdravotníckom zariadení, kde sa dieťa narodilo. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

(3) Súhlas na osvojenie v prípadoch uvedených v odseku 1 dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

(4) O splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

Podľa § 113 ods.3 Občianskeho súdneho poriadku, s konaním o osvojiteľnosti je spojené konanie o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu, ak už skôr nebolo rozhodnuté o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu.

Podľa § 38 ods.4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

Podľa § 39 ods.2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

Podľa § 39 ods.4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

Podľa § 56 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

Podľa § 57 ods.1 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

Podľa § 58 ods.1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

Na základe vykonaného dokazovania súdu dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre vyslovenie osvojiteľnosti maloletého podľa § 102 ods.4 Zákona o rodine. Maloletý sa narodil mimo manželstva, otec maloletého nie je určený; matkou označený otec otcovstvo k maloletému neuznal, poprel, že je ocom dieťaťa a uviedol, že podľa jeho vedomostí matka maloletého udržiavala intímny vzťah aj s inými mužmi. Matka maloletého po jeho narodení dala privolenie k osvojeniu maloletého, bola informovaná, že privolenie na osvojenie môže odvolať len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov. Na uvedenom stanovisku a súhlase s osvojením maloletého zotrvala aj počas súdneho konania a poukázala na to, že ona nemá podmienky pre starostlivosť o maloleté dieťa. Zdôraznila, že maloletému bude u iných lepšie ako u nej. Na základe uvedeného súd potom vyslovil, že maloletý W. T., nar. X.X.XXXX, z matky W. T. a otca neurčeného je osvojiteľný.

Zároveň súd matku maloletého pozbavil výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému, nakoľko matka maloletého závažným spôsobom porušila povinnosti rodiča, nakoľko si dlhodobo neplní svoje rodičovské práva a povinnosti k maloletému a privolením k osvojeniu prejavila, že svoje rodičovské práva a povinnosti k maloletému plniť nemieni. Záujem o maloleté dieťa vôbec neprejavuje, o maloleté dieťa sa vôbec nestará.

Nakoľko súd matku pozbavil výkonu rodičovských práv, maloletému dieťaťu ustanovil poručníka v osobe O.. O. N.. Povinnosťou poručníka bude povinnosť zastupovať maloleté dieťa a správa majetku dieťaťa bez povinnosti osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Poručník bude povinný dvakrát ročne, k určeným termínom podať na súd správu o výkone svojej funkcie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Právo podať odvolanie nemáajú účastníci, ktorí sa ho účinne vzdali.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.